

MAATSCHAPPIJLEER :

POSTKOLONIALE MIGRANTEN IN NEDERLAND

Emmeline Besamusca
Universiteit Utrecht
Universität Wien

Individuele getuigenissen (YouTube)

- "Het geloof in objectiviteit heeft bij veel historici plaatsgemaakt voor een hang naar subjectiviteit." (Baggerman/Dekker 2004: 9)
- persoonlijk verhaal is niet minder 'waar'
- "Juist in een tijd waarin het begrip *waarheid* is ondergraven, blijken egodocumenten ideale bronnen, omdat ze per definitie hoogstens een persoonlijke *waarheid* weergeven."
- niet uitvergroten of generaliseren

Verschillen Molukkers – Indische Nederlanders

■ In één keer als groep	■ Migratie gedurende zo'n 20 jaar
■ Tijdelijk (kort) verblijf	■ Toekomst in Nederland
■ Homogene groep (militairen)	■ Heterogene groep (meerdere generaties, beroepen, etc.)
■ Geïsoleerde woonoorden	■ Contractpensions in woonwijken
■ Gehele verzorging door de overheid	■ Zo snel mogelijk op eigen benen (hooguit leningen bij de overheid)
■ Geen cursussen gericht op inpassing en participatie	■ Cursussen in cultuur & gebruiken in Nederland
■ Sterke oriëntatie op eigen cultuur en taal	■ Eerste generatie probeerde zich snel aan te passen

Omschrijving nieuwkomers

- Redenen van migratie : *postkoloniale migranten, gastarbeiders, asielzoekers*
- Contrast met bevolking in ontvangende land (autochtonen) : *buitenlanders, allochtonen*
- Eigen identiteit nieuwkomers: *etnische minderheden*
- Ook gedeelde identiteit : *Nederlanders met migratie achtergrond, Indische Nederlanders, Turkse-Nederlanders, Marokkaanse-Nederlanders*
- Molukse Nederlanders?

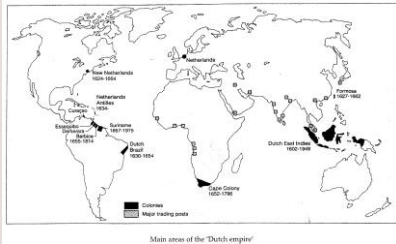
Acculturatie model (cf. Berry 1997)

		cultuur van herkomst :	
		ja	nee
cultuur van gastland :	ja	integratie	assimilatie
	nee	segregatie	marginalisatie

Meervoudige identiteiten ('ja' + 'ja')

- *Klassieke integratie theorieën voorspellen dat met de toename van de verblijfsduur en de opeenvolging van generaties de identificatie met het bestemmingsland groter wordt. Migrantengroepen ontwikkelen een emotionele en affectieve verbintenis met het land en zijn bevolking. De identificatie met de herkomstgroep en het herkomstland zou daarom afnemen.*
- *"Meer recente theorieën wijzen er echter op dat een sterkere identificatie met het bestemmingsland en de autochtone bevolking niet hoeft te betekenen dat de identificatie met het herkomstland en de herkomstgroep vervaagt. Beide kunnen sterk zijn."*
- *Dit laat zien we bij Surinaamse [...] Nederlanders; zij voelen zich zowel Nederlander als verbonden met de herkomstgroep."* (Huijnk & Dagevos 2012: 16)

Suriname (1667-1975)

Verenigde Oostindische Compagnie (VOC, 1602) Handelsonderneming met aandeelhouders

West-Indische Compagnie (WIC, 1621)

VOLLE EN VADERLAND

35. Een triomfantelijk lied van de Zilvervloot

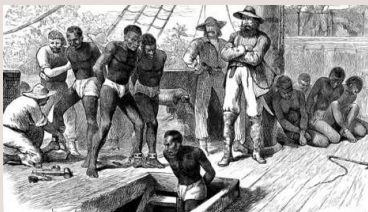
J. P. Versteeg voor de verzeering van de Spaanse Overzeesche Zilvervloot. J. J. Versteeg.

A musical score for a song titled 'Een triomfantelijk lied van de Zilvervloot'. It includes a title, composer information, and several staves of music with lyrics in Dutch. The lyrics describe the triumph of the Spanish silver fleet.

Driehoekshandel

Slavenhandel

- Totaal ca. 12.000.000 slaven uit Afrika getransporteerd
- Daarvan ca. 550.000 door Nederlanders

Slavenhandel en slavernij

- 1807 verbod op slavenhandel in Engeland
- 1814 verbod op slavenhandel in Nederland (Koning Willem I)
- 1833 afschaffing slavernij in Engelse koloniën
- 1848 afschaffing slavernij in Franse koloniën
- 1863 afschaffing slavernij in Nederlands West-Indië (Koning Willem III)

1 juli : Keti Koti (verbroken ketenen)

1 juli : Keti Koti optocht in Amsterdam

1 juli 1863 : Keti Koti, 'De Emancipatie'

- 34.441 slaven in Suriname vrij
- toezicht van de staat; nog 10 jaar werken op plantages, en naar school, naar de kerk, ...
- slaveneigenaren kregen 300 gulden per slaaf
- totaal ca. 12 miljoen (= 10% van de rijksuitgaven in 1863)
- Vanaf 1873 gingen Creolen richting Paramaribo

1873-1916 werving arbeiders uit Brits-Indië

5 juni 1873 : aankomst schip 'Lalla Rookh'

Later ook Javanen (en Chinezen)

Contractarbeid : na vijf jaar terug, of blijven

Bevolking Suriname rond 1930

- Totaal 116.500 inwoners
- Creolen (45%)
- Hindostanen (27%)
- Javanen (23%)
- inheemsen (indianen)
- ‚bosnegers‘ („marrons“)
- Europeanen (ca. 1%)

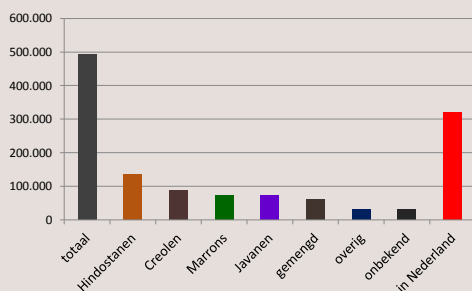
25 november 1975 : Onafhankelijkheid

Culturele diversiteit : nationale feestdagen (o.a.)

- 25 november : Onafhankelijkheidsdag
- 1 juli : Keti-koti
- 5 juni : Hindostaanse immigratie
- 9 augustus : Dag van de Inheemsen en Javaanse immigratie
- 10 oktober : Dag van de Marrons
- Kerstmis (Christelijk)
- Divali en Phagwa (Hindostaans)
- Suikerfeest en Offerfeest (Islamitisch)

Bevolking Suriname (2004)

Migratie naar Nederland in de 20ste eeuw

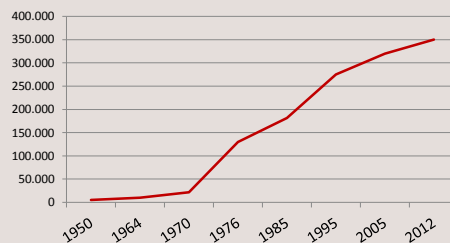
- Tot 1945 : weinigen, tijdelijk – vooral voor een opleiding (bovenlaag)
- Na 1945 : meer, deels blijvend – democratisering van migratie (arbeidsmigratie)
- Na 1970 : massaal – vanwege politieke onrust, economische vooruitzichten „Bijna een derde van de Surinaamse bevolking ging op de vlucht voor de onafhankelijkheid.“ (Dalhuisen e.a. 2006: 179)
- Rond 1980 : opnieuw onrust (staatsgreep 1980, decembermoorden 1982)

Waldemar Nods (1908 – 1945)

Annejet van der Zijl (2008), *Sonny Boy*. Amsterdam

Migratie naar Nederland in de 20ste eeuw

Creolen : Amsterdam ('De Bijlmer', Bijlmermeer)

Hindostanen : Den Haag

Volgende keer (9 mei) : lezen

- Sam Jones (2004), 'Eens een neger, altijd een neger'. In: Ibid., *Met vlag en rimpel. Surinamers over Nederland*. Utrecht (pp.54-70)
- Sam Jones (2004), 'Bollywood achter de duinen'. In: Ibid., *Met vlag en rimpel. Surinamers over Nederland*. Utrecht (pp.71–86)

Volgende keer (9 mei) : kijken

- *Fotenti. Surinaamse verhalen uit Holland (7 afleveringen)*
https://www.youtube.com/channel/UCsi6zu8-1gaY18T_GQtA3dw
- *Fotenti – Promo* (2 januari 2016)
- *Fotenti – Opvoeden* (25 januari 2016)
- *Fotenti – Identiteit* (1 februari 2016)
- *Fotenti – Eten* (8 februari 2016)
- *Fotenti – Taal* (15 februari 2016)
- *Fotenti – Discriminatie* (22 februari 2016)
- *Fotenti – Suriname, toen en nu* (29 februari 2016)